

TANIM

Uyuşturucu bağımlılığı, kişinin sinir sistemine etki ederek akli, fiziki ve psikolojik dengesini bozan, fert ve toplum açısından ekonomik ve sosyal çöküntü meydana getiren maddelerin kullanılması, bundan zarar görüldüğü halde bu maddelerin kullanımının bırakılmamasıdır.

“

TANI KRİTERLERİ

Ruhsal Bozuklukların Tanısal ve Sayımsal El Kitabı DSM-V'e (2013) göre aşağıdaki durumlardan en az ikisinin birlikte görülmesi uyuşturucu bağımlılığı tanısının konulması için yeterlidir.

- ▶ Maddenin amaçlanandan daha yüksek dozlarda veya uzun süreden beri alınması
- ▶ Madde kullanımı için yoğun istek duyulması
- ▶ Maddeyi almamayı veya azaltmayı bir veya birden fazla kez denemiş olmaya rağmen madde kullanımının bırakılmaması
- ▶ Maddeyi elde edebilmek, kullanmak veya etkilerinden kurtulabilmek için uzun zaman harcanması
- ▶ Tekrarlayan madde kullanımı sonucu iş, okul veya evdeki sorumlulukların yerine getirilememesi
- ▶ Madde kullanımı sonucu aile veya arkadaş çevresiyle yapılan etkinliklerin azalması veya bunlardan vazgeçilmesi sonucu ilişkilerin zayıflaması
- ▶ Madde kullanımının ve bağımlılığının sosyal, psikolojik ve fiziksel sorunlara neden olduğu bilinmesine rağmen madde kullanmaya devam edilmesi
- ▶ Maddeye karşı bedensel toleransın artması
- ▶ Maddenin uzun süreli ağır kullanımının sürdürülmesi sonucu kişide kan veya doku konsantrasyonlarının azalması ve çekilme sendromunun ortaya çıkması

UYUŞTURUCU KULLANIMININ KISA VE UZUN DÖNEM ETKİLERİ

Uyuşturucu kullanımının, kişinin fiziksel ve psikolojik sağlığı ile sosyal yaşamı üzerinde ciddi etkileri vardır. Uyuşturucu kullanımının vücuttaki etkilerinden bazıları yıllarca, bazıları da ömür boyu sürebilmektedir. Vücut üzerindeki etkisi hafif semptomlardan ciddi sağlık problemlerine kadar değişebilmektedir. Vücuttaki her sistem ve organ uyuşturucu bağımlılığından etkilenir.

Uyuşturucu kullanımının olası kısa dönem fiziksel, psikolojik ve sosyal etkileri

- ▶ Uyku bozuklukları
- ▶ İştah azalması
- ▶ Kan basıncında artış
- ▶ Düzensiz kalp atışı
- ▶ Yüksek ateş
- ▶ Bulantı ve kusma
- ▶ Huzursuzluk ve sinirlilik hali
- ▶ Bağışıklık sisteminde zayıflama
- ▶ Öz güven eksikliği
- ▶ Dikkat eksikliği
- ▶ İş yaşamında performans düşüklüğü
- ▶ Okula ilginin azalması ve akademik başarıda düşüş
- ▶ Denge problemi

Uyuşturucu kullanımının olası uzun dönem fizyolojik etkileri

- ▶ Kalp yetmezliği de dahil olmak üzere uzun süreli kalp hastalıkları
- ▶ Amfizem, akciğer kanseri ve kronik bronşit gibi solunum sistemi hastalıkları
- ▶ Böbrek yetmezliği dahil olmak üzere uzun süreli böbrek hasarı
- ▶ Karaciğer hasarı veya yetmezliği
- ▶ Kronik ağrı, reflü ve kabızlık gibi sindirim sistemi hastalıkları
- ▶ HIV/AIDS gibi enfeksiyon hastalıkları

Danışma Hattı

ALO 191

Uyuşturucu ile Mücadele Danışma ve Destek Hattı

Arındırma Merkezleri

AMATEM

Alkol ve Madde Bağımlılığı Tedavi ve Eğitim Merkezi

ÇEMATEM

Çocuk ve Ergen Madde Bağımlılığı Tedavi Merkezi

Daha fazla bilgi için QR kodu okutunuz

T.C. SAĞLIK BAKANLIĞI
SAĞLIĞIN GELİŞTİRİLMESİ
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Uyuşturucu kullanımının olası uzun dönem psikolojik ve bilişsel etkileri

- ▶ Hafıza problemleri
- ▶ Dikkat eksikliği ve öğrenme güçlüğü
- ▶ Depresyon ve anksiyete bozukluğu gibi duygudurum bozuklukları
- ▶ Paranoid kişilik bozukluğu
- ▶ Merkezi sinir sistemi tahribatı
- ▶ Kişide halihazırda bulunan psikolojik bozuklukların şiddetinin artması
- ▶ Beyin hücrelerinin ölümü

Uyuşturucu kullanımının olası uzun dönem sosyal etkileri

- ▶ Aile ilişkilerinin zayıflaması
- ▶ Akademik başarısızlık
- ▶ Okulda ve işte disiplin problemleri
- ▶ Sosyal dışlanma
- ▶ İş kaybı
- ▶ Duygusal uzaklaşma
- ▶ Arkadaş çevresinin değişmesi
- ▶ Finansal problemler
- ▶ Suça meyilin artması

İSTATİSTİKLERLE UYUŞTURUCU BAĞIMLILIĞI

Türkiye'de 15-64 yaş arası nüfusta bağımlılık yapıcı herhangi bir maddenin **en az bir kere denenme oranı %3,1'dir.**

(TUBİM Türkiye'de Genel Nüfusta Tütün, Alkol ve Madde Kullanımına Yönelik Tutum ve Davranış Araştırması Raporu 2018)

Ülkemizde hayatında en az bir kere madde kullanım oranı **erkeklerde % 94 iken kadınlarda %6'dır.**

(TUBİM Türkiye'de Genel Nüfusta Tütün, Alkol ve Madde Kullanımına Yönelik Tutum ve Davranış Araştırması Raporu 2018)

Avrupa'da 15-64 yaş arası nüfusta bağımlılık yapıcı herhangi bir maddenin **en az bir kere denenme oranı %29'dur.**

2017 yılında ülkemizde madde kullanımına bağlı olarak **941 kişi hayatını kaybetmiştir.**

(Türkiye Uyuşturucu Raporu 2018)

2017 yılında ülkemizde madde bağımlılığıyla mücadele için yapılan kamu harcaması **936 milyon TL olmuştur.**

(Türkiye Uyuşturucu Raporu 2018)

T.C. SAĞLIK BAKANLIĞI

UYUŞTURUCU BAĞIMLILIĞINA “HAYIR” DE!

